

AVIZ

referitor la proiectul de Lege privind protecția sistemelor informatice ale autorităților și instituțiilor publice în contextul invaziei declanșate de Federația Rusă împotriva Ucrainei

Analizând proiectul de **Lege privind protecția sistemelor informatice ale autorităților și instituțiilor publice în contextul invaziei declanșate de Federația Rusă împotriva Ucrainei**, transmis de Secretariatul General al Guvernului cu adresa nr. 457 din 07.09.2022 și înregistrat la Consiliul Legislativ cu nr. D1026/07.09.2022,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, și al art. 33 alin. (3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil proiectul de lege, cu următoarele observații și propuneri:

1. Proiectul de lege are ca obiect de reglementare instituirea unor măsuri pentru protecția sistemelor informatice ale autorităților și instituțiilor publice în contextul invaziei declanșate de Federația Rusă împotriva Ucrainei.

2. Prin conținutul său normativ, proiectul de lege face parte din categoria legilor ordinare, iar în aplicarea art. 75 alin. (1) din Constituția României, republicată, prima Cameră sesizată este Senatul.

3. Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

4. Pentru respectarea cerințelor de precizie și de previzibilitate specifice actelor normative, **art. 1** ar trebui completat cu un alineat care să prevadă semnificația noțiunii de „autorități și instituții publice”, astfel încât sfera entităților vizate de dispozițiile legii să rezulte cu claritatea necesară.

În acest context, semnalăm că în proiect, pe lângă expresia „autorități și instituții publice”, utilizată în cuprinsul art. 1 alin. (1), al art. 4 alin. (2) și al art. 5 alin. (4), sunt utilizate și noțiunile de „instituții publice centrale și locale” (art. 2 alin. (1)), precum și de „autorități și instituții centrale și locale” (art. 5 alin. (2)).

Precizăm că unitatea terminologică se impune pentru asigurarea respectării cerințelor specifice de claritate și previzibilitate a reglementării, astfel încât în tot cuprinsul proiectului trebuie utilizată aceeași expresie pentru desemnarea entităților cărora le sunt aplicabile dispozițiile legii.

În acest context, menționăm că, pentru o mai bună sistematizare a dispozițiilor proiectului, norma propusă pentru **art. 5 alin. (5)** trebuie prevăzută după art. 1, ca articol distinct.

În plus, la actualul **art. 5 alin. (5)**, pentru rigoare normativă și pentru precizia reglementării, este necesară reanalizarea modalității de stabilire a sferei entităților cărora nu le sunt aplicabile dispozițiile acestei legi, întrucât textul propus prin proiect nu este suficient de clar. În acest sens, precizăm că noțiunea de „atribuții proprii” este imprecisă, întrucât o entitate publică nu poate avea decât astfel de atribuții, neputând să exercite atribuțiile unei alte entități publice.

5. Semnalăm că normele preconizate pentru **art. 1 alin. (2) lit. d) și e)**, în formularea actuală, nu asigură claritate și predictibilitate în aplicare, nefiind redactate în forma prescriptivă proprie normelor juridice. Se impune revederea și reformularea corespunzătoare a dispozițiilor.

6. La **art. 1 alin. (3)**, menționăm că nu rezultă cu claritate ce se are în vedere prin utilizarea sintagmelor „entități ostile, statale și non-statale” și „infrastructuri de comunicații și tehnologia informației cu valențe critice pentru securitatea națională”, acestea fiind de natură a genera confuzii în aplicare.

Este necesară, prin urmare, fie detalierea acestor sintagme, fie definirea acestora.

7. La **art. 2 alin. (1)**, pentru un spor de rigoare în exprimare, sintagma „care îndeplinesc criteriile din art. 1” trebuie redată sub forma „care îndeplinesc criteriile **prevăzute la art. 1**”.

Pe de altă parte, pentru respectarea uzanțelor normative, literele care marchează elementele enumerării trebuie urmate de paranteză, și nu de punct.

8. La **art. 2 alin. (2)**, pentru asigurarea unei reglementări complete, sugerăm să se analizeze dacă expresia „serviciile și entitățile producătoare și furnizoare” nu ar trebui înlocuită cu sintagma „serviciile și entitățile producătoare și/sau furnizoare”.

9. La **art. 2 alin. (3)**, precizăm că din formularea propusă nu rezultă cu suficientă claritate care este scopul solicitării respectivelor puncte de vedere, astfel încât textul trebuie reanalizat și reformulat. În măsura în care norma vizează stabilirea obligației Ministerului Cercetării, Inovării și Digitalizării de a solicita puncte de vedere în vederea emiterii ordinului prevăzut la alin. (2), textul trebuie să prevadă în mod expres această soluție.

Pe de altă parte, semnalăm și faptul că din redactarea propusă pentru **art. 5 alin. (3)** rezultă că norma are în vedere reglementarea unor aspecte legate de modalitatea de emiterie a ordinului prevăzut la art. 2 alin. (2), astfel încât aceasta ar trebui prevăzută tot în cuprinsul art. 2, și nu la art. 5.

Din acest punct de vedere, menționăm că textele propuse pentru **art. 2 alin. (2) și (3)** precum și pentru **art. 5 alin. (3)** trebuie reanalizate și reformulate, astfel încât să rezulte cu claritate care este procedura de adoptare a ordinului ministrului cercetării, inovării și digitalizării.

Sub rezerva observațiilor de mai sus, la **art. 2 alin. (3)**, pentru respectarea exigențelor de tehnică legislativă, expresia „art. 2 alin. (2)” trebuie înlocuită cu expresia „alin. (2)”, întrucât norma de trimitere vizează un alineat din cuprinsul aceluiași articol.

Totodată, referitor la textul propus pentru **art. 5 alin. (3)**, pentru corectitudinea exprimării, termenul „al” trebuie înlocuit cu „a”.

10. La **art. 3**, pentru respectarea rigorilor stilului normativ, propunem înlocuirea expresiei „produce efecte până la data” cu sintagma „se aplică până la data”.

11. La **art. 4** semnalăm următoarele:

11.1. La **partea introductivă a alin. (1)**, pentru asigurarea unei reglementări complete, este necesar ca textul să prevadă subiecții activi ai contravenției, în sensul precizării, în mod expres, că sunt avute în vedere faptele săvârșite de autoritățile și instituțiile publice. Menționăm că indicarea subiecților activi urmează să fie realizată ținându-se seama de necesitatea asigurării uniformității terminologice a reglementării, în ceea ce privește modalitatea de indicare a entităților publice cărora le incumbă obligațiile prevăzute de lege.

11.2. La **alin. (1) lit. a)**, semnalăm că textul nu este corelat cu dispozițiile art. 2 alin. (1), care stabilește respectivele interdicții. Astfel, norma din cuprinsul lit. a) se referă la „cumpărarea” de produse și servicii, în vreme ce art. 2 alin. (1) are în vedere „achiziționarea” acestora.

Prin urmare, pentru corectitudinea reglementării, se impune reanalizarea și reformularea corespunzătoare a dispozițiilor, astfel încât să se asigure corelarea acestora.

11.3. La **alin. (1) lit. b)**, pentru claritatea reglementării, precum și pentru respectarea rigorilor stilului normativ, propunem reformularea textului, astfel:

„b) Neîndeplinirea obligației privind dezinstalarea, respectiv deconectarea produselor și serviciilor prevăzute la art. 2 alin. (1) în termenul prevăzut la art. 5 alin. (2)”.

11.4. Ținând seama de observațiile anterioare, având în vedere că stabilirea faptelor drept contravenție și indicarea subiecților activi este realizată în cuprinsul alin. (1), norma din **alin. (2)** urmează să reglementeze exclusiv stabilirea sancțiunii contravenționale.

Pentru acest motiv, sugerăm reformularea textului, astfel:

„(2) Prin derogare de la dispozițiile art. 8 alin. (2) lit. a) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare, contravențiile prevăzute la alin. (1) se sancționează cu amendă de la 50.000 lei la 200.000 lei”.

11.5. La **alin. (3)**, pentru corectitudinea reglementării, textul trebuie să debuteze cu sintagma „Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor”.

Pe de altă parte, pentru claritatea normei, ar trebui să se prevadă în mod expres entitatea din care face parte personalul care urmează să constate contravențiile și să aplice sancțiunile.

11.6. La **alin. (4)**, pentru asigurarea uniformității în materia reglementării și ținând seama de faptul că referirea la Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 nu este la prima apariție în proiect, propunem reformularea textului, astfel:

„(4) În măsura în care prezenta lege nu dispune altfel, contravențiilor prevăzute la alin. (1) le sunt aplicabile dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare”.

12. La **art. 5 alin. (1)**, pentru rigoare normativă, expresia „15 zile de la intrarea în vigoare” trebuie redată sub forma „15 zile de la **data intrării în vigoare**”.

Pe de altă parte, este necesară reanalizarea și reformularea, în funcție de intenția de reglementare, a expresiei „mecanismele necesare încetării utilizării”, întrucât, în forma propusă prin proiect nu este suficient de clară.

În plus, expresia „produselor și serviciilor interzise” trebuie înlocuită cu sintagma „produselor și serviciilor prevăzute la art. 2 alin. (1)”.

13. La **art. 5 alin. (2)**, pentru corectitudinea și uniformitatea reglementării, expresia „produsele și serviciile de tipul celor prevăzute la art. 1 alin. (1)” trebuie înlocuită cu sintagma „produsele și serviciile prevăzute la art. 2 alin. (1)”.

Pentru același motiv, textul ar trebui reformulat, în sensul de a stabili obligația autorităților și instituțiilor publice de a deconecta, respectiv de a dezinstala produsele și serviciile prevăzute la art. 2 alin. (1).

14. La **art. 5 alin. (4)**, pentru rigoare normativă, expresia „30 de zile de la adoptarea ordinului de ministru prevăzut la alin. (1)” trebuie înlocuită cu sintagma „30 de zile de la data intrării în vigoare a ordinului prevăzut la alin. (1)”.

Totodată, pentru claritatea reglementării, expresia „produselor și serviciilor de tipul celor prevăzute la art. 2 alin. (1)” trebuie reformulată, întrucât din trimiterea la art. 2 alin. (1), normă care se referă la produsele și serviciile „care îndeplinesc criteriile prevăzute la art. 1”, ar rezulta că sunt avute în vedere chiar produsele și serviciile a căror achiziționare sau utilizare este interzisă.

Pe de altă parte, pentru evitarea unor dificultăți de interpretare a textului, sugerăm ca acesta să prevadă în mod expres că obligația are în vedere numai autoritățile și instituțiile publice cărora le revine obligația prevăzută la alin. (2) al art. 5.

PREȘEDINTE
Florin ÎORDACHE

București
Nr. 1022/08.09.2022